

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 11 sierpnia 2017 r.

Ministerstwo Środowiska

Warszawa

(Pani Agata Dąbrowska
agata.dabrowska@mos.gov.pl)

oraz

Roztoczański Park Narodowy

W związku z konsultacjami publicznymi projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony Roztoczańskiego Parku Narodowego, przedstawiam następujące uwagi:

1. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do planów zagospodarowania przestrzennego nie powinny być poprzedzone słowem „proponuje się”. Zgodnie z zasadami legislacji oraz z delegacją ustawową, plan ma wprowadzać normy, a nie tylko je „proponować”.

Ponadto, w tej części:

- plan powinien wskazywać korytarze, które nie powinny być zabudowywane (jako szerokie pasma terenu, w których zabudowa pogorszyłaby warunki migracji zwierząt);
- korytarze powinny być chronione także przed lokalizowaniem ogrodzeń (co wykracza poza pojęcie „zabudowywania”);
- plan powinien wskazywać obszary problemowe, dla których w studiach należy przewidzieć konieczność opracowania mpzp.

2. Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w istniejących planach miejscowych, będące elementem zakresu planu zadań ochronnych Natura 2000, nie powinny być poprzedzone słowem „proponuje się”. Zgodnie z zasadami legislacji oraz z delegacją ustawową, plan ma wprowadzać normy, a nie tylko je „proponować”.

Ponadto, w tej części plan powinien wskazywać korytarze, które nie powinny być zabudowywane (jako szerokie pasma terenu, w których zabudowa pogorszyłaby warunki migracji zwierząt), aż do granicy innych sąsiadujących obszarów Natura 2000 (tj. nawet poza otuliną Parku).

3. Elementem rozporządzenia powinna być mapa podziału przestrzennego Parku, która jest niezbędna do zdekodowania lokalizacji proponowanych działań ochronnych. Współcześnie publikacja takiej mapy w Dzienniku Ustaw nie powinna być problemem.

4. W rozdziale IV.2.1 słusznie wskazano zróżnicowane priorytety realizacji działań ochronnych w strefie ochrony czynnej. Pożądane byłoby jednak wskazanie, w jakich częściach Parku (w których wydzieleniach) stosuje się poszczególne priorytety.
5. Przyjęty model ochrony ekosystemów leśnych budzi wątpliwości. Drzewostany sztuczne (wskazywane przez leśne zbiorowiska zastępcze) zajmują w Parku ok. 1100 ha (zgodnie z tabelą w rozdz. 1 pkt 2.2.), a cięcia odnowieniowe – czyli działania zbliżone do rębni stosowanych w lasach gospodarczych – zaplanowano aż na blisko 4000 ha, czyli na ponad 50% powierzchni lasów Parku. Cele ochrony ekosystemów leśnych (w tym także unaturalnianie ekosystemów zniekształconych) mogą być osiągnięte także na drodze naturalnych procesów sukcesji i regeneracji, a plan w ogóle tej możliwości nie wykorzystuje. Wnosimy o:
  - dodanie „spontaniczna renaturyzacja drzewostanów na drodze naturalnej regeneracji i sukcesji” do sposobów minimalizacji zagrożenia „Niezdgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem”; ponowne rozważenie, czy w poszczególnych drzewostanach nie można pozostawić ich renaturyzacji naturalnym procesom;
  - zrezygnowanie z cięć odnowieniowych we wszystkich przypadkach, w których ich celem miałyby być tylko różnicowanie struktury gatunkowej lub wzbogacanie składu gatunkowego;
  - zrezygnowanie z usuwania drzew > 100-letnich, nawet gatunków niezgodnych z siedliskiem (powyżej tego wieku wartość biocenotyczna starych drzew przeważa nad ewentualnym negatywnym wpływem nawet gatunku niewłaściwego dla danego siedliska; w starych drzewostanach zwykle żywe są procesy spontanicznej renaturyzacji.
6. „Usuwanie drzew martwych wydzielonych na skutek klęsk elementarnych, działalności pasożytniczych grzybów i owadów zabijających drzewa, w drzewostanach objętych ochroną czynną” na pewno nie jest sposobem minimalizacji ani eliminacji zagrożenia „Zagrożenia ekosystemów leśnych objawiające się ich zubożeniem spowodowane niedoborem lub nadmiarem martwego drewna”. Dla minimalizacji tego zagrożenia konieczne jest nie usuwanie, a maksymalne pozostawianie w ekosystemie drzew wydzielonych – także wykorzystanie procesów śmierci drzew w wyniku zjawisk klęskowych.
7. „Usuwanie i niszczenie zainfekowanych egzemplarzy” nie jest skutecznym sposobem przeciwdziałania zagrożeniu „Zamieranie niektórych gatunków drzew, w szczególności jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*) i wiązków (*Ulmus sp.*)”¹.

z poważaniem

---

¹ Współczesna wiedza o zamieraniu jesionów nie potwierdza, by usuwanie zamierających, a tym bardziej już zamarłych drzew znacząco podnosiło szansę przeżycia pozostałych drzew. W związku ze sposobami dyspersji sprawcy choroby, wydaje się raczej, że nie jest możliwe znaczące zmniejszenie ekspozycji jesionów na patogena przez usuwanie drzew zainfekowanych, a szanse poszczególnych drzew na przeżycie zależą raczej od ich indywidualnej odporności. por. np.: Natural England & Forestry Commission 2015. What can we do about “Chalara” ash dieback (*Hymenoscyphus fraxineus*) on woodland SSSIs? Joint advice from Natural England and the Forestry Commission, 9 pp.; Pautasso M., Aas G., Queloz V., Holdenrieder C. 2013. European ash (*Fraxinus excelsior*) dieback – A conservation biology challenge. *Biological Conservation* 158: 37–49.